

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19898/2024
10.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Ирене Вуковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јанковић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 52/24 од 21.03.2024. године, на седници одржаној 10.10.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 52/24 од 21.03.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 52/24 од 21.03.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 52/24 од 21.03.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду Прр1 118/22 од 09.10.2023. године, у ставовима првом и трећем изреке, којима је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати 28.697,65 динара, са законском затезном каматом од 02.03.2022. године до исплате и да му накнади трошкове парничног поступка од 54.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија).

Посебна ревизија је, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23 – у даљем тексту: ЗПП), изузетно правно средство које се, због погрешне примене материјалног права, може изјавити против другостепене пресуде која се не би могла

побијати ревизијом. О дозвољености посебне ревизије одлучује Врховни суд, ценећи потребу одлучивања о том правном средству због разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

У конкретном случају, тужиочево потраживање (део који није наплаћен у стечајном поступку) потиче из радног односа са стечајним дужником „Инвестбанка“ а.д. Београд над којим је поступак стечаја отворен решењем Трговинског суда у Београду Ст 10/2002 од 03.01.2002. године. Правноснажним решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст 3197/21 од 20.09.2021. године утврђено је да је тужиоцу у том стечајном поступку, повређено право на суђење у разумном року. Стечајни дужник је привредни субјект који је у време настанка тужиочевог потраживања пословао са државним капиталом - одлуком Савета Агенције СРЈ за осигурање депозита и санацију банака О. бр. BS-33/2001 од 05.07.2001. године, проглашене су неважећим све до тада емитоване акције банке, чиме су престала сва права акционара, а на дан отварања стечаја једини акционар банке био је Агенција за осигурање депозита.

По оцени Врховног суда, нису испуњени законски услови за одлучивање о ревизији тужене као изузетно дозвољеној.

У конкретном случају је одлучено о накнади имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року у смислу одредбе члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року. О праву тужиоца, висини тражене накнаде и начину обрачуна камате, судови су одлучили уз примену материјалног права на коме почивају и одлуке овог суда о истоветним захтевима са сличним чињеничним стањем и правним основом и о одговорности државе за штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизмирена у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Редовни судови у оваквим споровима следе и правне ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права у предметима против Србије и одлукама Уставног суда, којим је успостављена „директна одговорност“ Републике Србије за обавезе привредних друштава која не уживају довољну институционалну и оперативну независност од државе, и то без утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале имовинске штете.

Указивање на другачије судске одлуке којима је евентуално другачије одлучено о истом правном питању, не указује нужно и на другачији правни став изражен у тим одлукама јер одлука о основаности захтева у овој врсти спорова зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. За дозвољеност посебне ревизије нису од утицаја наводи тужене о неутврђеној структури потраживања, односно да ли је у исту урачуната и затезна камата, и по којој методи је обрачуната, с обзиром да је у спроведеном поступку разјашњено да је камата обрачуната методом простог интересног рачуна.

Из наведених разлога, нема места одлучивању о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права. С`обзиром да у овом спору нема ни правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана,

нити потребе за новим тумачењем права, одлучено је као у првом ставу изреке на основу члана 404. ЗПП.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је, на основу члана 413. тог закона, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић